

Aartsbisschop pleit voor recht om abortus en euthanasie te weigeren, maar eigenlijk mag dat al

Eerste rel voor De Kesel, maar hij heeft de wet mee

► De Kesel kreeg onder meer de N-VA, sp.a en Open Vld over zich heen.

© Eric de Mildt

Volgens aartsbisschop Jozef De Kesel zouden ziekenhuizen abortus of euthanasie moeten kunnen weigeren. Maar schreeuwen politici dat zoiets in strijd is met de wet, dan benadrukken juristen dat dit volgens de wet perfect kan.

SARA VANDEKERCKHOVE

Wat een gezellig eindejaarsinterview moest worden in Het Belang van Limburg is voor de nieuwe aartsbisschop Jozef De Kesel uitgedraaid op een rel. De Kesel vindt namelijk dat ziekenhuizen het recht zouden moeten hebben om geen abortus of euthanasie uit te voeren.

Dat hij dat wil, is natuurlijk niet zo onlogisch. De Kerk staat er om bekend geen voorstander te zijn van abortus en euthanasie. En dat de nieuwe baas van de Belgische kerk ervoor pleit dat instellingen onder zijn vlag die praktijken mogen weigeren, is in die zin geen verrassing.

Bij de politici waren er toch enkelen geschokt door zijn uitlatingen, vooral omdat die volgens hen "in strijd zijn met de wet". Wie de wet evenwel van nabij bekijkt, kan alleen maar vaststellen dat nergens expliciet staat dat ziekenhuizen moeten garanderen dat zoiets binnen hun muren kan.

De centrale rol hier is weggelegd

voor de arts. Zelfs al voldoet iemand aan alle voorwaarden voor abortus of euthanasie, dan nog kan een dokter weigeren. Om welke reden dan ook. Maar volgens verschillende juristen hebben instellingen net zo goed het recht om de praktijken te bannen.

"Geen andere persoon kan worden gedwongen mee te werken aan de toepassing van euthanasie", zo staat in de wet van 2002. Zijn er juristen die vinden dat dit vooral betrekking heeft op pakweg verpleegkundigen, dan zijn er ook die vinden dat rechtspersonen, en dus ook ziekenhuizen en woonzorgcentra, hier evengoed onder vallen.

'Geen goede zaak'

In het verslag van de Kamercommissie Justitie uit 2002 staat letterlijk dat instellingen mogen weigeren. "Ziekenhuizen kunnen zich wat dat betreft inderdaad op de wet beroepen", zegt professor medisch recht Herman Nys (KU Leuven). "Wat niet betekent dat zoiets een goede zaak zou zijn. Na alle fusies hebben we nog een vijftigtal ziekenhuizen over, elk met een monopolie over een bepaalde regio. Dan vind ik het moeilijk dat ziekenhuizen zouden weigeren."

Vraag is of ze dat ook echt doen. De wet mag hen dan wel vrij spel geven, er zijn maar weinig ziekenhuizen die openlijk op hun website zetten dat abortus of euthanasie bij hen geen optie is. Enkel de Broeders van Liefde geven duidelijk aan dat euthanasie in hun psychiatrische ziekenhuizen niet kan "omwille van het traumatiserend effect voor medepatiënten", maar dat er desnoods buitenshuis naar oplossingen worden gezocht. In hun woonzorgcentra kan het wel.

Peter Degadt (Zorgnet-Icuro) heeft naar eigen zeggen geen weet van ziekenhuizen die het weigeren. "Echt niet. Dat sommige ziekenhuizen extra criteria hebben ingevoerd of een ethische commissie hebben die zich over de aanvragen buigt, dat klopt wel. Maar dat ziekenhuizen hier heel bewust procedures voor uitwerken, vind ik net een goede zaak. Het is daarbij niet de bedoeling de wet niet toe te passen, wel om zo zorgvuldig mogelijk te zijn. Dat bij delicate beslissingen zoals euthanasie bij ondraaglijk psychisch lijden niet over een nacht ijs wordt gegaan, vind ik evident."

Pleiten voor openheid

Vanuit de praktijk klinken andere geluiden. Zo zouden patiënten in sommige ziekenhuizen steevast op een njet stoten. Artsen die wel bereid zijn om euthanasie uit te voeren, zou het erg moeilijk worden gemaakt. Oncoloog en arts Wim Distelmans (Levensende Informatieforum) laat daarover geen twijfel bestaan: "In sommige ziekenhuizen is het zo goed als onmogelijk om euthanasie te krijgen." Namen wil hij niet noemen.

Om die reden pleit Fernand Keuleneer, advocaat en voormalig plaatsvervangend lid van de Federale Euthanasiecommissie, voor principiële openheid. "Ziekenhuizen moeten duidelijk zijn. Het kan niet de bedoeling zijn dat een patiënt een aanvraag indient, dat een ziekenhuis het op de lange baan schuift en het uiteindelijk te laat is. Patiënten moeten bewust voor een instelling kunnen kiezen."

Steven Vanackere (CD&V) volgt Keuleneer. In een opiniestuk pleit ook hij voor transparantie, en voor waakzaamheid. "Opdat een eventuele doorverwijzing tijdig en in menswaardige omstandigheden kan gebeuren."

Als eerste bij De Morgen: het 3e seizoen van één van de spannendste Scandinavische series ooit.

The Bridge is een Zweeds-Deense topserie, recht uit de Scandinavische nordic noirschool. De reeks - in maar liefst 174 landen uitgezonden - krijgt in seizoen 3 een opvallend donkere scenario'twist. Al meteen in de openingsaflevering wordt een Deense feministe gruwelijk vermoord en een hoge politiefchef verdwijnt spoorloos. Ook de Scandinavische kijkcijferrecords sneuvelen meteen. Moeten we u nog overtuigen?

Koop nu als eerste The Bridge 3 en WIN een **Porsche 911** [bouwjaar 1977] zoals in de serie.

Hoe The Bridge 3 in huis halen?

1. Laat thuis leveren via demorgen.be/thebridge

2. Ga vandaag langs bij uw krantenwinkel of Standaard Boekhandel in ruil voor deze bon en 29,99 euro krijgt u The Bridge 3 mee naar huis. Geldig vanaf zaterdag 5/12/2015 t.e.m. zaterdag 30/01/2016. Alle info op demorgen.be/thebridge

SPK DM BRIDGE 3
9 788099 961195

DeMorgen.

MEER INZICHT. MEER ZALM.